

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Laan til Opførelse af Boliger for Arbejdere m. fl.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 607).

Sagen sattes under Forhandling.

Finansministeren (Brun): Det foreliggende Lovforslag tillader jeg mig at anbefale til det høje Tings velvillige Behandling og helst Vedtagelse i den Form, hvori det foreligger fra Regeringens Side, og hvori det er vedtaget ved tredje Behandling i Folketinget. Forslaget indeholder ikke nye Tanker; det er et Led i den sociale Lovgivning, som har fundet Sted i de senere Aar, og et Led i Rækken af Lovforslag om det samme Emne, som ere vedtagne tidligere af Lovgivningsmagten. Den første Lov af 29. Marts 1887, som stillede et Beløb af 1 Mill. Kr. i 10 Aar til Raadighed til Opførelsen af gode og sunde Boliger for Arbejdere og dermed ligestillede, blev kun benyttet i meget ringe Omfang, idet der kun blev udlaant 417,000 Kr. Den næste Lov af 26. Februar 1898 stillede 200,000 Kr. aarlig i 10 Aar, altsaa 2 Mill. Kr., til Disposition i dette Øjemed. Dette Beløb blev næsten fuldstændig opbrugt, idet der blev udlaant 1,980,800 Kr. Loven blev afløst af Loven af 22. April 1904, som stillede 300,000 Kr. aarlig i 5 Aar til Disposition indtil den 31. Marts 1909. Det er altsaa Loven af 22. April 1904, som udløber nu. Det Beløb, som Loven af 1904 stillede til Disposition, er ogsaa næsten fuldstændig opbrugt, idet der er udlaant et Beløb af 1,483,000 Kr. Der er i alt i Henhold til disse Love givet til Foreninger i København og dens Nærhed 14 Laan paa tilsammen 2,522,800 Kr. og til Foreninger og Kommuner i Provinserne i alt 31 Laan paa tilsammen et Beløb af 1,359,000 Kr. Som man ser, er der til Provinserne udlaant et mindre Beløb paa flere Laan end til København, hvad der jo er ret naturligt. Samtlige Laan ere givne til Foreninger til Opførelse af Arbejderboliger, undtagen et lille Laan paa 25,000 Kr., som er givet til en Kommune. De tidligere Love indeholdt jo ligesom det foreliggende Lovforslag den Bestemmelse, at Laan kunde ydes dels til Foreninger paa Kommunerne Anbefaling og dels til Kommunerne selv. Det er altsaa kun i meget ringe Omfang,

at Kommunerne have anvendt denne Beføjelse til at modtage Laan af Statslaanefonden i dette Øjemed. En Del Foreninger har søgt om Laan, uden at de have kunnet bevilges, enten fordi Foreningerne ikke have været kvalificerede til at faa Laanene, eller fordi Pengemidlerne have været udtømte. Af den sidste Grund er der i stort Omfang givet Afslag paa Foreningers Ansøgninger, og man har derfor ment det rigtigt i det foreliggende Forslag at forhøje den aarlige Bevilling noget, nemlig til 400,000 Kr., hvilket jeg haaber vil faa Tingets Billigelse. Hermed skal jeg anbefale Lovforslaget til uforandret Vedtagelse.

Johnsen: Ved den gældende Lov af 22. April 1904 om Udlaan af Midler af Statslaanefonden til Opførelse af gode og sunde Arbejderboliger blev der bevilget et Beløb af indtil 300,000 Kr. aarlig i 5 Aar i nævnte Øjemed. Regeringsforslaget til denne Lov lød kun paa indtil 200,000 Kr. aarlig, men Landstinget forhøjede Beløbet til 300,000 Kr. samtidig med, at man udvidede Loven paa 2 Punkter, dels saaledes, at den kom til at omfatte ikke blot Arbejdere i streng Forstand, men tillige Personer, der i økonomisk Henseende kunne ligestilles med Arbejdere, f. Eks. mindre Bestillingsmænd og smaa Haandværkere — dels saaledes, at Omraadet for Loven, der efter Regeringsforslaget kun angik København og Købstæder med nærmeste Omegn, blev udstrakt til at gælde Handelspladserne og større, købstadmæssigt bebyggede Landsbyer. Det her foreliggende Lovforslag er ganske af samme Indhold som den gældende Lov, kun at Laanesummen er forhøjet til 400,000 Kr. Da de hidtil ydede Laan af Statens Midler til Opførelse af Arbejderboliger maa antages, efter de Oplysninger der haves, at have gjort den tilsigtede Nytté, og da der, som oplyst af den højtærede Finansminister, foreligger Begæringer om Laan fra flere Foreninger, der hidtil ikke have kunnet komme i Betragtning paa Grund af, at de Midler, der var til Raadighed, allerede ere optagne, samt da det ikke er sandsynligt, at Staten vil lide noget Tab ved disse Udlaan, naar der, som man maa forudsætte, vises den behørig Forsigtighed af Finansministeren, har jeg ikke noget at indvende imod det foreliggende Lovforslag. Det vil for Statslaanefonden i Virkeligheden kun dreje sig om et lille Rentetab som Følge af, at den kun faar 3 pCt. i Rente af disse Midler.